

L'anàlisi de l'economia de les Illes

Miquel Alenyar i Fuster

PER tal de poder elaborar els comptes, quadres i taules que constitueixen la presentació dels resultats de la comptabilitat regional, es va realitzar una tasca de recerca que hom pot dividir en els següents punts.

1. La població ocupada

Les estimacions referents a les dimensions i distribució de la població que treballa per compte d'altri o per compte propi es van confeir a partir dels quatre avenços trimestrals de l'Enquesta de Població Activa de l'Institut Nacional d'Estadística; de les dades relatives a treballadors afiliats a la Seguretat Social, distribuïts per mesos i per branques d'activitat, publicades per la COCIN de Barcelona; la taula de dades que sobre les mitjanes mensuals de cotitzants a la Seguretat Social va publicar la Delegació Provincial del Servei de Mutualisme Laboral de Balears en la seva Memòria anual corresponent al 1977; i pel que fa a les diferències estacionals que presenta a Balears el nombre d'ocupacions existents es van tenir en compte les dades publicades pel Banc de Bilbao (*La renta nacional y su distribución provincial 1977*). Per a fer possible la comparació, la combinació i el maneig simultani de les dades recollides procedirem a homogeneïtzar-les i reduir-les a xifres mitjanes anuals.

2. La remuneració dels assalariats

La investigació realitzada per tal de conèixer la quantia de les remuneracions salarials brutes pagades a les Illes la vam portar endavant, seguint cinc línies d'actuació. Primer, investigació pel sistema d'enquesta sobre una mostra proporcional, sistemàtica, sectoritzada i estratificada de la població assalariada de Balears. Segon, investigació sobre un conjunt de 47 empreses que ens facilitaren informació referent als seus costos bruts de personal. Tercer, consultes directes a re-

presentants qualificats de les branques d'activitats que no havien estat objecte d'estudi per part de treballs indicats abans en els punts primer i segon. Quart, recompte de les ordres de pagament assimilables a costos de personal liquidades entre l'u d'agost i el trenta de novembre per la Delegació d'Hisenda a Balears i corresponents a Defensa i als serveis perifèrics regionals de l'Administració Pública de l'Estat. Cinquè, consulta de documents públics de les Corporacions locals.

3. El producte interior brut regional

La investigació sobre el producte interior brut i el valor afegit brut la vam escometre redactant una carta molt breu en la qual exposàvem en termes tan pleners com ens va ser possible les dues qüestions que constituïen l'objecte de la nostra enquesta: el valor de la producció neta per persona ocupada i el valor afegit brut generat per persona ocupada. Vam adreçar-nos amb l'esmentada enquesta a 171 unitats empresarials seleccionades restrictivament d'acord amb un criteri central: la representativitat de l'empresa i la possibilitat d'un accés al seu quadre executiu que permetés esperar-ne respostes fiables i objectives. En tots els casos la presentació de la nostra enquesta es va fer després d'una entrevista personal prèvia encaminada a explicar l'objectiu i el contingut del nostre treball. Mai no es insistir damunt la unitat consultada per tal d'evitar l'obtenció de respostes "forçades". Es van obtenir respostes de 155 unitats, que comprenien 247 establiments i ocuparen 9.457 persones.

4. El saldo de la balança comercial

A l'esguard de les xifres físiques relatives a mercaderies comprades per la regió i venudes per ella es van utilitzar els llistats mensuals d'entrades i sortides de mercaderies del Port de Palma de Mallorca i els llistats del conjunt de l'any de les entrades i sortides de mercaderies per la resta de ports insulars. A més, es van emprar les dades sobre mercaderies entrades i sortides pels aeroports de les Illes.

La informació recollida no ens va permetre de distingir entre operacions amb altres regions de l'Estat i operacions amb l'estranger. Això de banda, ens vam veure obligats a parlar només del saldo d'entrades i sortides, per tal d'evitar la necessitat de fer estimacions excessives.

A l'esguard del valor de les mercaderies entrades i sortides vam realitzar tres enquestes: una sobre preus a la menuda, una altra sobre preus a l'engròs i una tercera sobre marges comercials i costos de transport i nòlits.

5. La despesa dels no residents

La funció agregada relativa al consum privat interior de les famílies el vam considerar dividit en dues subfuncions: el consum de les famílies residents i el consum de les famílies no residents. Per tal d'establir una estimació exacta i rigorosa d'aquesta segona subfunció vam realitzar una enquesta, amb valor només de test, sobre una mostra aleatòria, distribuïda per nacionalitats, edats, categoria

de l'establiment de residència i tipus de servei contractat amb aquest (pensió completa o no) i que abastà un total de 1.868 consultes.

6. Les Administracions Públiques

En relació amb el comportament del sector públic a les Illes es va manejar la metodologia i es tingueren en compte els resultats del nostre treball *Baleares y el coste de su autonomia* (Empresario Balear, Palma de Mallorca, 1978) i el capítol dedicat a aquest sector per la publicació "Evolució Econòmica, 1978. Les Balears" de Banca Catalana, el BIC i la Caixa d'Estalvis de les Balears.